

ULLA-MARI KIVI
Veitsenteroittaja ja
muuta kertomuksia

”Minut musiikki joskus valtaa kuin meri ja vie!”

(Charles Baudelaire)

Sisällys

Rentukka

Kaljama

Toipilaat

Uneton

Saunatakki

Odotus

Sodis

Veitsenteroittaja

Artisti

Kurjat

Sopimus

Karvoset

Omatunto

Rentukka

Tuijotin naulakossa roikkuvia pyyhkeitä, joita oli kaksi pientä ja kaksi isoa. Ne olivat väriltään harmaita. Minun mielestäni aika ikävä, mitänsanomaton väri. Ehkä ne oli valittu juuri sen takia, että väri oli huomaamaton. Ja kuinka moni edes ajatteli väriä, jos se ei ollut jotenkin erityisen räikeä. Pyyhkeiden alanurkassa oli kotimainen tuotemerkki. Se ilahdutti minua. Ne eivät olleet halpatuotantoa, vaikka muuten yleisilme huoneistossa oli hieman kulahtanut, niin kylpyhuoneessa kuin muuallakin.

Mietin, miten voisin varastaa pyyhkeitä siten, etten jäisi kiinni. Jos pudottelisin kaikki käytetyt pyyhkeet myytyksi lattialle, niin laskisiko hotellisiivooja pyyhkeiden määrän vai nostaisiko hän vain koko kasan suoraan likavaatepussiin. Tosin minulla ei ollut tapana varastella. Hädin tuskin kehtasin ottaa mukaani minishampoon, jos en ollut käyttänyt sitä hotellivaraukseni aikana.

- Miten kauan kestää? Pitäs parta ajaa, Ismo sanoi oven takaa.
- Joo, joo. Ei kai tässä niin kiire ole, vastasin.
- No ei nyt erityiseen, mutta mulla on hirveä nälkä, Ismo sanoi.

Nousin pöntöltä, johon olin unohtunut istumaan mietteisiini. Painoin huuhtelupainiketta. Pesin ja kuivasin kädet. Katsoin peilistä vastaheränneitä kasvojani. Pitäisi ehtiä meikata sillä aikaa, kun Ismo ajaisi partansa. Nappasin meikkipussin mukaan lavuaarin päältä, ja päästin Ismon kylpyhuoneeseen tilalleni.

Ismo oli avannut television, jossa aamutoimituksen polkkatukkainen nainen kireässä mekossaan haastatteli näyttelijää, joka oli julkaissut esikoisteoksensa. Toimittaja esitti nokkelia kysymyksiä, joihin haastateltava vastaili hieman väistellen. Pistin television äänen isommalle. Kun haastattelussa siirryttiin luonnonsuojeluaiheeseen, näyttelijä karisti vaivautuneisuutensa ja innostui puhumaan tauotta. Toimittaja joutui vain nyökkäilemään mukana. Ehdin värittää ripseni, kun Ismo tuli kylpyhuoneesta. Hänen leukansa punoitti hieman.

- Annas kun kokeilen, sanoin.

Ismo astui lähemmäksi. Silitin hänen leukaansa, ja siirsin samalla hänen pitkin olkapäätä valahtaneet hiukset selän puolelle.

- Mee parturiin, Ismon isä sanoi joka kerta, kun kävimme Ismon kotona.

Ismo ei loukkaantunut isänsä sanomisista, eikä mennyt parturiin. Olin tottunut Ismon pitkiin hiuksiin. Oikeastaan olisin ollut kauhuissani, jos hän olisi jonain päivänä päättänyt leikkauttaa hiuksensa. Pelkäsin, että hän kadottaisi voimansa hiusten mukana niin kuin Simson.

- Hyvä tuli, sanoin Ismolle ja laskin käteni alas.

Ismo virnisti. Toivoin, että hän olisi suudellut minua, mutta hän käveli ohi ja puki päälleen mustan bändipaidan.

- Mennäänkö? Ismo kysyi.

- Ihan kohta. Pistän vielä vähän väriä naamaan, vastasin.

Ismo rojahti sängylle. Hän lisäsi ääntä televisioon, jossa näkyi aamu-uutiset. Levitin kasvoilleni aurinkorasvaa ja sen päälle meikkivoiteen. Taputtelin kiillon pois puuterilla. Rajasin silmäni mustalla kajalilla, ja sipaisin huulille kiiltoa. Riisuin t-paidan, joka oli toiminut yöpaitana ja hain naulakosta hihattoman kesämekon. Olin ripustanut sen oikeenemaan, kun olimme tulleet edellisiltana. Ismo seurasi valmistelujani ja napsautti televisiosta virran pois.

- Hei, just ois tullu sää, sanoin.

Ismo avasi television uudelleen. Huutoniemi selitti, miten korkeapaine viipyisi Suomen yllä vielä pari päivää, kunnes lännestä tulisi sadekuuroja ja sää viilenisi toistaiseksi.

- Joko nyt? Ismo kysyi.

- Joo. Pistä kiinni. Onneksi ei nyt heti rupea satamaan, sanoin.

Ismo poimi pöydältä oven avaimen ja pisti sen farkkujen etutaskuun. Minä en viitsinyt ottaa mukaan edes kännykkää, vaan annoin jäädä sen yöpöydälle, jossa se oli edelleen latauksessa.

Emme jääneet odottamaan hissiä, vaan kävelimme portaita pari kerrosta alas aamiaishuoneeseen. Muita asiakkaita istui jo pöydissä. Osa ihmisistä pyöri tarjoilulinjastolla valitsemassa syömistä. En pitänyt erityisen paljon hotelliaamiaisista. Hämmästelin aina, miten paljon jotkut ihmiset pystyivät syömään heti aamusta niin kuin Ismokin.

Kurkistin puuropataan. Onneksi tarjolla oli kaurapuuroa, jota otin runsaan kauhallisen lautaselleni. Etsin seuraavalta pöydältä jugurtit ja kaadoin purkillisen puuron päälle. Lisäsin lautaselle marjoja ja mansikkahilloa. Huomasin, että vieressäni muroja kuppiin lappaava nainen kohautteli kulmakarvojaan nähdessään sekoitukseni. En välittänyt. Hain vielä lasillisen vettä ennen kuin aloin etsiä sopivaa pöytää.

Valitsin ikkunapöydän, vaikka ruudun takana avautui pelkkä katunäkymä. Se ei ollut mikään henkeäsalpaavan kaunis maisema. Ismo seisoj linjaston luona päätään pyörittäen. Hän etsi katsellaan minua. Nostin käden korkealla ylös ja vilkutin hänelle, kun hänen kasvonsa olivat minuun päin. Hän havaitsi minut ja lähti astelemaan pöytää kohti pitkin askelin.

- Mitä sä nyt meinaat? Aiotko toteuttaa suunnitelmasi? Vielä ehdit perua, Ismo kysyi, kun samalla kopautti kananmunan kuoren rikki.
- En peru. Totta kai mua pelottaa, mutta jos nyt perun, niin sitte se jää tekemättä, vastasin hänelle ja katselin ulos.
- Hyvin se menee. Mä tuun pitään kädestä kiinni, Ismo sanoi.
- Vähän mua se ärsyttää, että tiedän jo valmiiksi, että esimerkiksi mun äidiltä tulee sanomista. Kyllähän se joskus tulee kumminkin tietämään, vaikka en nyt heti aio puhua sille mitään koko asiasta.
- No tääkin on keskusteltu aika monta kertaa, mutta sanotaan nyt sit vielä ja taas, että mitä sitten. Sä olet täysi-ikäinen ihminen ja päätät sun elämästä.
- Joo, joo, mutta se on niin kummallista, että vielä aikuisena oottaa, että vanhemmat hyväksyis sut semmosena ku oot, sanoin ja nieleskelin puuroa samalla.
- Aivan, mutta ei ne silti voi määrätä lopun elämää, että mitä me voidaan tehdä ja mikä on sopivaa. Nehän on ite eri aikakauden lapsia. Se, mikä meistä on ihan ok, on niistä ihan mahdotonta, Ismo jatkoi.
- No mutta, ei jatketa tästä. Alkaa vaan ärsyttää. Ja tämä on hyvä päivä. Vähän pelottava, mutta hyvä päivä.
- Sä pärjät kyllä. Pidät vaan unelmista kiinni, Ismo hymyili ja ojensi kätensä ja puristi kevyesti ranteestani.
- Mä haen vielä kahvia ja vesimelonia. Ja pullaa, jos siellä jotain on, sanoin ja nousin pöydästä.
- Joo, tuo mullekin, jos pystyt samalla, Ismo pyysi ja jatkoi syömistään.

Palasin pöytään kahden höyryävän kahvimukin kanssa. Toisessa kädessäni oli lautanen, jolle olin latonut vesimelonin siivuja pinoksi ja pari muffinssia. Ismolla oli vielä ruokailu kesken. Kävin nappaamassa naapuripöydästä vapaan sanomalehden, jota selailin puolihuolimattomasti samalla, kun jatkoin aamupalan syömistäni.

- Ready? Ismo kysyi, kun olimme lopettaneet syömisen.
- Ready, vastasin.
- Jätimme astiat pöytään ja palasimme huoneeseen.
- Haluaisitko käydä jossain, kun sun aika on vasta parin tunnin päästä? Ismo kysyi.
- Jos käytäis vaan vähä käppäilemässä.
- Joo. Tehdään niin. Otetaan rundi tässä kulmilla. Jos mennään jokirantaan, niin siellä voi ainakin ruokkia sorsia. Niistähän sä tykkäät.
- Pullasorsia, vastasin.
- Kesyyntymisessä on aina omat riskinsä, Ismo sanoi.
- Älä pure ruokkivaa kättä ja silleen. Mistä me muuten saadaan pullaa?
- Ostetaan vaikka R-kiskalta tai jostain.
- Tarviikohan siellä villatakin? Kyllä siellä varmaan tarvii, ku on vielä niin aamu. Mä otan mukaan.
- Mä pesen vielä hampaat, niin sit voidaan mun puolesta lähteä.

Kävimme Siwassa ostamassa sämpyläpussin ennen kuin kävelimme rantaan. Sorsat uiskentelivat törmän tuntumassa ja pistivät merkille saapumisemme. Niitä kiinnosti tietää, oliko meillä mitään evästä mukana. Ismo heilautti tyhjää kättä niitä kohti. Linnut tulkitsivat liikkeen siten, että veteen heitettiin jotain syömistä. Ne liikkuivat kiivaasti toisiaan tönien ja etsivät herkkupalaa. Ismo avasi pussin ja antoi sämpylän minulle ja otti toisen itselleen. Mursimme pieniä paloja, ja heittelimme niitä veteen. Sorsat kohelsivat sinne tänne ja rohkeimmat punnersivat itsensä rannalle ja jäivät odottamaan lisää syötävää.

- Ai, että nää on kivoja. Otetaan pari mukaan, ehdotin Ismolle.
- No varmasti. Tosi hyvä idea, Ismo nauroi.
- Se olis helppoa perheenlisäystä.
- Voitais pitää varpajaiset ja ristiäiset ihan heti.

- Anoisitko niille myös päivähoitopaikan ja ostaisit sitterit autoon?
- Tietysti. Tuo on tuossa aika kiva. Se ei paljon arkaile. Sen nimi vois olla vaikka Pulla. Ja sit se tarvis kaverin. Vaikka tuon, sanoin ja osoitin hieman ujompaa, rannan tuntumassa lymyilevää pientä sorsaa.
- Se on varmaan sitte Pilli?
- No niin. Nyt meillä on valmis perhe, kunhan saadaan vain pojat kyytiin.
- Pojat?
- Onhan noi poikia, kumpikin. Niillä on komeemmat värit kuin tytöillä, sanoin.
- Niin, no joo. Jos haettais ne vasta sitten myöhemmin, jos et tuu kovin kipeeksi.
- Toivotaan, etten tuu. Ei kai se niin tavallista oo?

Palasimme hotelliin. Laukkujen pakkaamisessa ei aikaa kulunut, kun juuri mitään ei ollut tarvinnut ottaa mukaan yhden yön reissulle. Oikaisin peittoja ja varmistin, että mitään omia vaatteita tai esineitä ei jäänyt sänkyyn tai sen alle. Poimin kännykän yöpöydältä. Huomasin, että oli tullut yksi puhelu. Soittaja oli äitini. En viitsinyt soittaa takaisin, vaan päätin siirtää soittamisen iltapäivään. Olin sanonut hänelle, että käydään parin päivän pikaloma naapurikaupungissa, mutta en ollut selittänyt sen tarkemmin. Jätimme huoneen ja palautimme avaimet respaan. Asiakaspalvelija varmisti vielä, olimmeko nauttineet tuotteita baarikaapista.

Hotellista lähdettyämme ajoimme muutaman korttelin verran laitakaupungille. Rakennus, johon olimme menossa, oli Ismolle ennestään tuttu. Niinpä hän ajoi parkkipaikalle varmasti kuin omaan pihaan.

- Haluatko, että tulen sisälle mukaan tai ainakin odotushuoneeseen?
- Tuu vaan. Voit sit lähtä pois, jos mä huudan ja sua alkaa hävettää, sanoin.

- Sovitaan niin, vaikka en mä varmaan mihinkään lähe.

Nousimme toiseen kerrokseen. Ovikyltissä näkyi firman nimi. Ovi oli avoinna. Siirryimme odotustilaan. Istahdimme hieman kulahtaneelle nahkasohvalle. Sohvan vieressä lattialla oli kori, jossa oli muutama loppuun plarattu lehti.

Emme ehtineet istua kuin tovin, kun ovelle ilmestyi tanakka mies, jolla oli pitkä, palmikoitu parta.

- Moi. Sinä olet varmaankin Mira? mies kysyi kohdistuen katseensa minuun.
- Moi. Joo, kyllä oon, vastasin.
- Sä voit tulla sisään. Tässä nyt menee jonkun aikaa, mies sanoi osoittaen sanansa Ismolle.

Ismo nyökkäsi ja otti kännykkänsä esille. Hän peukutti minulle ennen kuin poistuin huoneesta miehen perässä. Kun toimenpide oli ohi, palasin odotustilaan. Siellä oli Ismon lisäksi kalpea, nuori tyttö, jonka olemuksesta paistoi hermostuneisuus. Katsoin häneen myötätuntoisesti. Oloni oli hieman hutera. Minua janotti ja kaivoin laukustani juomapullon, josta otin pitkän huikan.

- Oliko paha? Ismo kysyi kiinnostuneesti, kun kävelin hänen luo.
- Oli se inhottavaa, mutta pyörtymättä meni, naurahdin helpottuneena.
- No, näytä jo, Ismo sanoi.

Istuuduin hänen viereensä natisevalle sohvalle. Nostin vasemman jalan oikean reiteni päälle linkkuun. Pohje punoitti ärtyneen näköisenä. Ismo kumartui katsomaan jalkaani läheltä, mutta varoi koskettamasta sitä.

- Se on hemmetin hieno, vaikka emmä mitään kukista ymmärrä. Siis tosi tyylikäs. Santtu osaa nää hommat.
- Mäkin tykkään tästä tosi paljon. Toivottavasti pohje paranee pian. Mun oma rentukka, vastasin.